

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce:	diplomová / bakalářská
Posudek:	vedoucího / oponenta
Práci hodnotil(a):	Mgr. Andrej Artemov, Ph.D.
Práci předložil(a):	Varantsová Anastasija Alexandrovna Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání – komplet
Název práce:	Jan Zábrana jako překladatel ruské poezie

1. CÍL PRÁCE

Autorka bakalářské práce popisuje cíle následujícím způsobem (Úvod, s. 7): „Konkrétními cíli práce je shromáždění a zpracování aktuální teoretické literatury k tématu překladu poezie se zvláštním zaměřením na ruskou poezii a její specifika, stručné představení života a díla Jana Zábrany s důrazem na jeho překladatelskou činnost a vztah k ruské literatuře a kultuře, shromáždění a analýza výběrové bibliografie překladů ruské poezie do češtiny, které provedl Jan Zábrana“.

Cíle se autorka bakalářské práce snaží následně plnit se vši svědomitostí, ale většinou zůstává u konstatování řady (často již známých) skutečností bez hlubšího uchopení podstaty věci. Například již první cíl, „shromáždění a zpracování aktuální teoretické literatury“, je ve výsledku splněn tak, že autorka se v jednotlivých kapitolách opírá o minimum vědeckých publikací, spokojí se s těmi nejdostupnějšími.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Obsah bakalářské práce je zpracován standardním způsobem, skládá se z úvodu, čtyř kapitol, závěru, seznamu literatury, tabulek a příloh. Obsah je vhodně a přehledně strukturován, vytváří logicky uspořádaný systém. Postupuje se od teoretických kategorií představených v první kapitole přes seznámení se s dobovým zájmem překladatelů o ruskou literaturu a prezentaci překladatele Jana Zábrany k praktickému využití zmíněných teoretických základů při analýze poetických překladů.

V první kapitole lze veškeré teoretické pojmy rozlišit především jako vztažené k teorii překladu (*typy překladů, překladatelské postupy, ekvivalence a ekvivalent, etapy překladatelské práce* a některé další) a jako vztažené k teorii verše (podkap. 1.4). Základní terminologie, s jejíž pomocí autorka analyzuje Zábranovy překlady dvou básní ve 4. kapitole, je vhodně uspořádána v šesti tabulkách, při čemž se v některých z nich (Tab. 3 a Tab. 6) uvádí příklady ze Zábranovy tvorby.

Druhou kapitolou utváří autorka bakalářské práce vzhled do období, kdy tvořil básník a překladatel Jan Zábrana. Kromě toho se zde dělá důraz na novou vlnu zájmu o ruskou literaturu, což vyvolává poptávku po překladatelské produkci z ruštiny do češtiny. Ve druhé kapitole jsou zmíněni významní čeští překladatelé ruské literatury.

Janu Zábranovi je věnována třetí kapitola. Největší část kapitoly se zabývá tvorbou literáta. Jsou tu zmínky jak o vlastní poetické a prozaické tvorbě, tak i o českých překladech z díla Sergeje Jesenina, Ivana Bunina, Isaaka Babela, Osipa Mandelštama. Slibně vyznívá název podkapitoly 3.4 *Zábranův překladatelský rukopis a další překlady ruské literatury* (s. 36), ale neobsahuje hlubší analýzu překladatelova rukopisu, spíše konstatování vypůjčená ze zmíněné publikace (Kalivodová, Eliáš 2018, 146).

Čtvrtá kapitola již má jistou autorčinu přidanou hodnotu, jelikož obsahuje analýzu dvou ruských básní a jejich českých překladů vyplněných Janem Zábranou. Komparativní textologické rozbory originálů a překladů obsahují aktuální a přínosná zjištění.

Obsah bakalářské práce byl posouzen v elektronickém systému kontroly plagiátů s výsledkem celkové shody 0 %. Systém pod číselným výsledkem uvádí několik souborů dokumentů, které byly v práci řádně citovány, z těchto prací byla systémem chybně uvedena práce Sportovní termilonomie aerobik Pechov Romana.pdf, v níž se také vyskytuje podkapitola *Překladatelské postupy*, která je ale koncipována jinak.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Z formálního hlediska je práce organizována přehledně s logickým uspořádáním kapitol, podkapitol a pomocných částí. Textu škodí nedodržení pravidel interpunkce: výskyt různorodých pomlček (např. na s. 44 v 1. odstavci nalézáme hned tři typy pomlček), „volné“ zacházení s tečkami a čárkami (např. s. 31, pozn. pod čarou; s. 39; s. 47 a jinde), míchání českých a ruských pravidel pro použití interpunkce. BP obsahuje řadu pravopisných chyb (str. 35: „porozumět Babelově stylu“) a překlepů (významná záměna písmen v příjmení na str. 36: místo *Dienstiebrová* má být *Dienstbierová*).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorka bakalářské práce se ujala tématu, na jehož základě lze vytvořit kvalitní přehled o překladatelském díle Jana Zábrany. Ke kladným stránkám práce patří vytvoření logické struktury, která se pečlivě plní obsahem, ačkoliv ne vždy dostatečným a ne vždy s využitím vhodných vědeckých zdrojů. Do jisté míry se v textu pocítuje nezkušenost autorky při práci s odbornými texty, ale i neochota nalézt modernější vědeckou literaturu. Autorka se spokojí jen s malým množstvím textů a nevyvíjí tak v teoretické části vlastní badatelský potenciál.

Bakalářská práce tak má z větší části kompilační charakter s příklonem k občas nekritickému „opěvování“ Jana Zábrany, kdy autorka používá nevhodné pro BP lexikum (str. 32: „S kariérou spisovatele začal Zábrana už v dětství...“, str. 33: „dokázal úžasně pracovat s češtinou“, str. 34: „Sergej Jesenin měl speciální místo v Zábranově srdci“, str. 36: „Jan Zábrana byl veliký perfekcionista“ a podobně).

Ve čtvrté kapitole si autorka bakalářské práce vyzkoušela tvorbu analýzy překladu dvou básní, což lze považovat i přes často neobratně formulované věty za nespornou přidanou hodnotu textu. Při analýze si všímá různorodých transformací v textu překladu v porovnání s originálem a většinou vhodně je popisuje.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Mohla byste vyjmenovat několik současných českých překladatelů ruské literatury? Která díla přeložili? Jsou mezi nimi díla básnická?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Velmi dobře.

Datum: 25. května 2024

Jméno: Mgr. Andrej Artemov, Ph.D.